

Artsbeskrivelse

Træmisfarvende svampearter

Misfarvning af træ
forårsaget af
Skimmelsvampe

Træmisfarvende svampe vokser på træ og andre organiske materialer.

Den bevoksede overflade misfarves, men det skal fremhæves, at træet ikke nedbrydes, og at dets styrke ikke bliver nedsat.

Misfarvninger opstår ikke i forbindelse med et angreb på træets cellevæg, men bliver alene forårsaget af svampenes farve. Forekomsten er dog et tegn på en for høj træfugtighed, som kan føre til udvikling af træødelæggende svampe.

Træmisfarvende svampe er en gruppe svampe med frugtlegemer af mikroskopisk størrelse, der tilhører både gruppen Fungi imperfecti og Ascomyceter, og kan der- udover inddeles i 2 hovedgrupper:

1. Skimmelsvampe

Eksempler på arter, som typisk bevokser fugtigt træ omgivet af fugtig luft:

- Grøn penselskimmel (Penicillium arter)
- Vandkandeskimmel (Aspergillus arter)
- Sortskimmel (Cladosporium og Alternaria arter)

2. Blåsplint

Der findes ca. 100 forskellige mikrosvampe, der forårsager dybtgående misfarvning af veddet. De mest almindelige er Ceratocystisarter, samt Aureobasidium pullulans.

Vækstbetingelser

Skimmelvækst kan forekomme alle steder, hvor overflader eller luften er tilbagevendende eller konstant fugtig. En sådan fugtighed kan stamme fra: defekter i overfladestrukturen (revner), der tillader indtrængning af regn, utætheder i rør, kondensering af vanddampe fra det indre miljø. Af disse er kondensering den langt hyppigste årsag.

Som næringskilde kan skimmelsvampe benytte enhver form for fugtigt organisk materiale, selv husstøv kan danne et tilstrækkeligt næringsgrundlag.

Blåsplint foretrækker derimod træ, hvor forskellige typer kan forekomme i alle bearbejdningsfaser. Friskt opskåret træ kan allerede inficeres på savværker, og forarbejdet og overfladebehandlet træ kan skades, når det påny optager fugt.

Væksthastighed	Under gode udviklingsbetingelser d.v.s. træfugtighed mellem 30 og 120% og et optimalt temperaturområde mellem 10 og 28°C vokser og udbreder de træmisfarvende svampe sig meget hurtigt og effektivt på træoverflader. Da sporerne fra de træmisfarvende svampe produceres hurtigt og i store mængder, kan der påregnes en hurtig spiring og udbredelse ved tilstedeværelse af tilstrækkelig fugtighed.
Karakteristika	Blandt de misfarvende svampearter er gruppen, der forårsager Blåsplint, den mest betydningsfulde for træ. Denne gruppe foretrækker nåletræ, især fyr, men også bøg kan angribes, hvor det trænger dybt ind i træet. Misfarvning forårsages af de mørke svampehyfer, som hovedsagelig breder sig gennem træets næringsrige marvstråler, Frugtlegerer fremkommer som små sorte punkter på træoverfladen eller vokser igennem overfladefilmen og gennembryder denne. Skimmelsvampen, der ikke angriber træet i dybden, ses ikke kun på træets overflade, man også på forskellige andre fugtige byggematerialer. Misfarvning er forårsaget af sporenes og derved frugtlegerets farve, mens svampens hyfer for det meste er farveløse.

København:
Lautrupvang 8
2750 Ballerup

Telefon: 44858600
E-mail: dk.kontakt@efiglobal.com

Jylland: Laboratorium
Birkemosevej 7C, st.
6000 Kolding

Telefon: 75522100
E-mail: dk.lab@efiglobal.com

Hjemmeside: www.efiglobal.dk

Litteraturhenvisning:
Harmsen, L.:
Træødelæggende svampe og dyr, Teknologisk Institut's Forlag 1967.
C. Ferdinansen og C.A. Jørgensen:
Skovtræernes sygdomme, Gyldendals Forlag 1938-39.
Bavendamm, Dr. W.:
Die Holzschäden und ihre Verhütung, Wissenschaftliche Verlagsgesellschaft M.B.H., Stuttgart 1974.
Grosser D.:
Pflanzliche und tierische Bau- und Werkholzschildlinge, DRW-Verlag, Leinfelden - Echterdingen 1985.
Cockroft, R.:
Some Wood-destroying Basidiomycetes, Volume 1 og a collection of monographs, The IRGWP 1979.
Cartwright, K.S.T.G., Findlay, W.P.K.:
Decay of Timber and its Prevention, Forest Products Research Laboratory sec.ed. 1958

Copyright EFI Global, 10/23.
Eftertryk ikke tilladt.